

Brassói Lapok

XXXIX. évfolyam
98. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Szombat
1933. évi április 29

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédés díj címén Brassóban további 2 lejt, vidéken 6 lejt fizet havonta. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. Magyarországon postátak rékpénztári számlánk száma 12.174. — HIRDETÉSEK díja 6 lej, szövegoldalon 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Nem lehet elhárítani az orosz—japán háború kitörését

ZSILINSZKY

Mi is közöltünk néhány érdekes részletet Bajosi—Zsilinszky Endre érdekes cikkéből.

A fejtegetésből megegyezően visszaidézzük a következőket: „...az akkori magyarországi antiszemitizmus a zsidókérdés megítélésének eszméjét és mértékét német forrásokból vette...”

Zsilinszky ráeszmélése abban a harcban, amit itt Erdélyben is felidéztek, külön gyakorlati jelentőséggel is bír.

Magyarországon is elmagyarosodott németek futják a gyűlölet-riadót, amely — ezt megint Zsilinszky mondja — „neünk lényegileg idegen és amelynek reánk nézve minden időközön át idegennek is kell maradni...”

Tessék csak megnézni azokat, akik Erdélyben ezt a harsonát kezelik. Nem azokat, akik bünyös passzivitással közreműködnek. Azokat, akik a pénzt és parancsot adják.

Itt közvetett eszközökkel messiási célok érdekében folyik az aknamunka. Álmagyarok tessékkelik ki a magyar zsidóságot azokból a sorokból, ahová ők maguk már lélekben nem tartoznak és egy váltót igyekeznek beváltani, amelyen sok ezer szívben és lélekben szintén magyarra vált német visszaterelését zsírálták.

Vigyázat, itt a legfertelmesebb visszaélés történik a magyarság jóhiszeműségével.

A fizető vendég

Helyesebben ezt a nevet kellene adni a B. L. akciójának, hogy: kispénzü vendég. Vagy a valutanehezéssel, a drága vasúttal, utlevéllel és vízzel itthonmaradásra kényszerített vendég.

Beteg a gyerek, az asszony, agyonstrapált a család, szükség volna egy kis jó falusi, vagy hegyi levegőre és nem tehetik a régi módo megvalósításra. Segítsünk magunkon. Ez a gondolat nem csorbulja a híres magyar vendégszeretet eszméi lényegét. Az ellenérték mellé még ebből is lehet bőven adni. Egy kis pénz áll a falusi házakhoz, ahonnan felfrissülést, új erőt visz haza a városi a további nehézeletharchoz.

Kerüljünk egymáshoz közelebb. Ismerjük és szeressük meg egymást jobban, hiszen ebben is nagy szükségünk szenvedünk.

Ne húzódozzék senki a jelentkezéstől, akinek módjában áll fogadni palakit és az árak megszabásánál legyen tekintettel a leromlott magyar középosztály súlyos helyzetére.

Mi szívesen és boldogan végezzük a közvetítés munkáját.

Ez az ajándék kvadrál valójában ennek az újságnak a programjával, amelynek örök lényege:

Összehozni és nem eltávolítani az embereket.

A belpolitikai élet legnagyobb szenzációja

Mire készül Maniu

Teljes visszavonulás, vagy új aktivitás

Lupu is Szovátára utazik

Junian nyilatkozata a B. L. számára a dollárleértékelés romániai hatásairól

Bukarest, április 28.

A Maniu-lemondás rejtélye még mindig nem tisztázódott teljesen.

Ahhoz azonban már nem fér kétség, hogy Maniu elküldte lemondó levelét Bukarestbe és lemondását azzal indokolta, hogy a Vajda-kormány eltért a párt eredeti programjától.

Szenzációként hat az egyik bukaresti lapnak az a még természetesen megerősítésre szoruló értesítése, hogy Maniu új pártot akar alapítani. Ehhez a pártalakuláshoz számos politikus, közöttük Lupu is, csatlakozna.

Lupu e héten állítólag Szovátára utazik Maniuhoz, megbeszélésre.

A haladó bukaresti lapok véleménye szerint Maniu az új zászló alatt a nemzeti-parasztpártnak azt a régi népszerűségét akarja visszaszerezni, amely a négy esztendő kormányára alatt teljesen elvészett.

MANIU FELHIVÁST INTÉZ

az új párt lobogójának kibontása után,

mondják az újabb jelentések, az összes politikai pártokhoz és az összes politikusokhoz, hogy álljanak melléje. Ez a felhívás semmiesetre sem fog eredménytelenül elhangzani. Costinescu liberális, Socol Aurél, a kamara alelnöke, Pop Aurél, a kamara másik alelnöke, máris Maniu táborához számítanak.

Maniu dök. Megemlítettük már, hogy Maniu Popovici Mihályt is értesítette lemondási szándékáról. A Popovicihez intézett levelben Maniu azt írja, hogy

ő csak névleges elnöke a pártnak, ezt a helyzetet pedig lelkiismerete és önérzete szerint nem vállalhatja tovább.

MANIU KÉT NAPJA NEM HAGYTA EL SZOBÁJÁT

Kolozsvár, április 28.

A kormánypárt kolozsvári köréből származó értesülés szerint a Maniu—Vajda ellentét az utóbbi órákban valamenynyire enyhült. Ennek következtében

Maniu állítólag belement abba, hogy lemondását betegség címén nyújtsa be.

Ez indoklás alátámasztásának céljából Maniu, aki Szovátán üdül és kiváló egészséggel rendelkezik, már másodnapja nem hagyja el szobáját.

A SKODA-ÜGYBEN

az egyetlen említésre méltó ujság az, hogy a hadbíróság vád alá akarja helyezni Maceket, a Skoda-üzem bukaresti képviselőjének titkárárt is, bűnrészesség címén, amiatt, mert a titkár nem hajlandó vallani.

Junian nyilatkozik a B. L.-nak

A B. L. bukaresti szerkesztője rövid, de rendkívül érdekes beszélgetést folytatott a román belpolitikai élet egyik legérdekesebb alakjával Junian volt igazságügyminiszterrel, a radikális parasztpárt elnökével.

— Mit gondol, Elnök ur, lesz-e hatása az amerikai inflációnak pénzügyi és gazdasági szempontból román viszonylatban is?

— Az, ami most Washingtonban történik, — felelte Junian — meg fogja gyorsítani nálunk is a pénzügyi stabilizáció alapjairól való eltávolodás menetét. Az Amerikában fogantatott intézkedések a dollár új árfolyamát illetően eltűntetik majd azokat az utolsó teoretikus erőlködéseket is, amelyek Romániában megakadályozták a stabilizáció formulájának elfogadását. Az amerikai pénzügyi helyzet és a mi pénzügyi helyzetünk között nagy a különbség. Az Egyesült Államok pénzügyi állapota és a mi pénzügyi állapota közötti különbség.

Junian

semmiesetre sem tévesztendő szem elől. A dollár kurzusa könnyen fenntartható lett volna. A dollárnak megvoltak az összes szükséges garanciái. És mégis bekövetkezett devalorizációja.

Ezt a devalorizációt nem pénzügyi követelmények tették szükségessé, hanem csupán a gazdasági nehézségek kiküszöbölésének parancsa.

Nálunk a pénzügyi restabilizáció követelő szükségesség — a közismert nehézségek miatt — gazdasági szempontból, pénzügyi szempontból viszont távolról sem olyan a helyzetünk, hogy azt a dollárhoz lehessen hasonlítani. Mi arra kényszerülünk, hogy a lej mesterséges kurzusát nagy erőfeszítések árán tartsuk fenn, olyan intézkedésekkel, mint amilyenekre az elmúlt nyáron szántuk rá magunkat. Ezek az erőfeszítések azonban eredménytelenek fognak maradni. Ismétlem, az amerikai restabilizációnak nagy vizsgálata lesz a mi pénzügyi helyzetünk is, mert végzetes mértékig meg fogja nehezíteni az exportunkat. Ennek pedig az lesz a következménye, hogy el kell fogadjuk azt a megoldást, amit én ajánlok.

— Franciaország magatartása a stabilizációval kapcsolatban nem fog akadályt képezni a lej restabilizációjában?

— kérdezte munkatársunk.

— Először is nem hiszem el, hogy Franciaország valami határozott álláspontot foglalná el ebben a kérdésben. Franciaország képviselői és Roosevelt elnök között a tárgyalások folyamatban vannak s nem lehet előrelátni, hogy Franciaország milyen álláspontot fog elfoglalni s hogy a végtelenségig kitart-e magatartása mellett? Még azok számára is, akik kötelezve érzik magukat arra, hogy csakis a genfi keretek között, azaz a francia keretek között, gondolkozzanak, mondom, meggyőződésem az, hogy még ezek számára is lehetetlen lesz a helyzet tisztázódása után, hogy szembeszálljanak a restabilizáció műveletével.

Ami engem illet, azt vallom, hogy a román problémák csakis a mi sajátos realitásaink tükrében vizsgálhatók meg és dönthetők el és semmiféle akadály sem gátolhatja meg pénzügyi helyzetünk ilyenén megoldását.

— Folytatja ön kampányát a restabilizációval kapcsolatban a tömegek rokonszenvének megnyerése céljából? — hangzott az utolsó kérdés.

— Éppen olyan határozottsággal, mint ezelőtt. Május 7-én nagygyűlést tartunk Brassóban s ettől kezdődően minden vasárnap más-más városban lesz gyűlésünk.

Legújabb jelentések a belpolitikai frontról

Segesváron zajlanak le a döntő tanácskozások Maniuval

Bukarest, április 28.
A legújabb bukaresti jelentések szerint Mihalache és Popovici pénzügyminiszter a kormányt vezető tagjaival csütörtökön fontos tanácskozásokat folytattak a Maniu-problémával kapcsolatban. Elhatározták, hogy a két pártfőnök Segesváron találkozik Maniuval. Ilyenirányu értesítést küldöttek Szovátára is. Amennyiben Maniunak nem felel meg Segesvár, akkor Badacsonyban jönnek össze.

NEM MEGY BELGRÁDBA A KIRÁLY

Megírtuk már, hogy a király május vége felé Belgrádba utazik, hogy visszaadja Sándor jugoszláv király látogatását. Az uralkodó utja, mondja egy bukaresti jelentés, későbbi időpontra halasztódott. A király május 24-én és 25-én Csernovicba utazik, ahol egy katonai ünnepségen vesz részt.

OLTEANU TABORNOK, aki a Stefanescu Amza generális elleni vizsgálatot vezette, ma elkészült jelentésével. Ez a jelentés, hírek szerint rendkívül kedvezőtlen Stefanescu Amza szempontjából.

MAJUS ELSEJÉVEL

kapcsolatban a belügyminisztérium utasítására a közrendészeti hatóságok különösen az ostromállapot alatt álló vidékeken rendkívül szigorú elővigyázatossági rendszabályok életbeléptetését határozták el.

18 fősztítőja volt a csernovici zavargásnak

Csernovic, április 28.
A katonai ügyész elkészült a zavargásokkal kapcsolatos jelentésével. Eszerint a zavargásoknak 18 fősztítőja van, akik közül 14 tagja a cuzista szervezeteknek. Közülük azonban egyedül a fősztítő, Costache diák, a többi gyanús külvárosi figura, akikre mi sem jellemzőbb, minthogy jelentős részüket vene-reás kórházba kellett szállítani.

Statisztika az uzsorásokról

Nagyvárad, április 28.
Egy bukaresti statisztika szerint Bukovina után Bihar megyében került a bíróság elé a legtöbb uzsorás. Az uzsorások névsorát a statisztikai hivatal a lapok rendelkezésére fogja bocsátani s így Nagyvárad és Bihar megye összes hiénái a nagyközönség elé kerülnek.

Még nem döntöttek a kisantant-konferencia időpontjáról

Bukarest, április 28.
A kisantant konferenciájának időpontjáról téves információk kerültek forgalomba. A dátumról még nem döntöttek. A külügyminiszterek előbb bevárják a londoni értekezletet s csak azután gyűlnek össze tanácskozásra.

Sorozatos házkutatások Kolozsváron

Kolozsvár, április 28.
Megírtuk már, hogy a Désen internált kolozsvári munkásokat szabadlábba helyezték, majd 15-öt közülük újra lefogták. E lefogottakkal kapcsolatban a vádtanács 30 napos vizsgálati fogságot rendelt el, azonban a vádtanács döntése után a vizsgálóbíró 14 embert mégis szabadlábba helyezett s az ügyész ezt nem is felelvezte meg. Egyedül a 15-ik, egy Schwartz Adolf nevű munkás maradt őrizetben.

Alig kerültek azonban szabadlábba a munkások, a rendőrség éjszakai órán megjelent náluk és a május elsejei dátumra való hivatkozással őrizetbe vette őket.

Egyébként Kolozsvárt szakadatlanul tartanak a házkutatások. Eddig mintegy 50 embert állítottak elő a rendőrség.

Felmentették a váltóhamisítással vádolt Watzdorff bárót

Budapest, április 28.
Watzdorff báró váltóhamisítási pörében meghozták az ítéletet. A panaszos Eszterházy herceg, amint már jelentettük, a tárgyaláson mentegette barátját s kijelentette, hogy a kérdéses 100 ezer pengős váltót azért nem ismerte el, mert az a gyanúja, hogy nevét azok hamisították a váltó alá, akik ismerték közte és a báró közötti baráti viszonyt s ezt ki-

akarták használni.

A herceg a bíróság kérdésére a vád és példőbeszéd elhangzása után is kijelentette, hogy nem kívánja a báró megbüntetését.

A bíróság azután felmentő ítéletet hozott, miután a herceg maga sem állítja határozottan, hogy nem írta alá a kérdéses váltót. A 100 ezer pengőre vonatkozó keresetet polgári utra utalta át.

A primár és főjegyző épüleletes harca Ermihályfalván

Ermihályfalva, április 28.
Az ermihályfalvai tanácsnak furcsa feladatai vannak, mióta Buzila Justin — akinek egyéniségéről és eddigi szerepéről már szoltunk — kapta kezébe a primári pálcát. Történt, hogy az új község-házában Buzila primár nem kapta meg azt a hivatali helyiséget, amit szeretett volna. Történetesen Popoviciu főjegyző szobáját szeretne volna s ezt meg is mondotta a főjegyzőnek, aki azonban ragaszkodott a maga szobájához s amikor a primár erőszakoskodni kezdett, úgy becsapta orra előtt az ajtót, hogy Buzilának hátra kellett tántorodnia, ha menteni akarta az orrát.
Buzila primár nagyon zokon vette ezt a viselkedést s azt kezdte harsogtatni, hogy a főjegyző le akarta őt lőni a revolverével. Miután pedig ez az „életveszélyes fenyegetés” a községi primár személye ellen irányul, úgy vélekedett, hogy az ügyben döntenie kell a községi tanácsnak is. Össze is doboltatta mindjárt az egész községet, hadd legyenek jelen valamennyien, amikor a szeretett primárt a tanács meg fogja védeni. A tanácsülésen aztán azt követelte, hogy a tanács függessze fel a főjegyzőt. Végül József református esperes kioktatta erre, hogy a tanácsnak erre joga nincsen, ezt csak a prefektus teheti meg, vagy a belügyminiszter. Buzila primár azonban itt is erőszakoskodni kezdett, ugyanígy, hogy az összes magyar tanácsosoknak, Andrásy Ernő orvosnak, Weisz Lászlónak, Szalai Lajos és Nagy Imre tanácsosoknak is élesen kellett tiltakozniuk ilyen nevetséges és törvénytelen határozat ellen. Végül is abban maradtak, hogy öt tagu bizottságot küldöttek ki a kérdés kivizsgálására.
Lám, Ermihályfalva tanácsának nincs ennél fontosabb és értelmesebb dolga.

Kétezer delegátusa lesz a világgazdasági konferenciának

Amerika szenátusa is megszavazta az inflációs javaslatot

Reed szenátor a valuták párbaját jósolja és példátlan gazdasági háborúról beszél

Washington, április 28.
MacDonald ma már Newyorkban van. Valószínűleg még a mai nap folyamán hajóra száll, hogy visszatérjen Európába. A newyorki vasuti állomáson nyilatkozott az amerikai sajtó munkatársai előtt és leszegelte, hogy bár semmiben sem állapodott meg Roosevelttel, semmiféle egyezményt alá nem írt, mégis sokat végeztek.
— Megértettük egymást — mondotta MacDonald — ismerjük egymás álláspontját, ami a nemzetközi helyzet mai állása mellett felbecsülhetetlen érték. — Azzal a szilárd elhatározással váltunk el, hogy megegyezünk és ez a megegyezés erkölcsi kötelességünk.
Az amerikai sajtó MacDonald tárgyalásainak eredményeit mérlegeli és megállapítja, hogy a tanácskozások folytán mélyreható változás állott be az Egyesült Államok külpolitikájában.
Mindenekelőtt jelentős tényező, hogy a vámok és hadiadósságok kérdésében meg találtak a megegyezés útjait és konzultatív egyezményt köthetnek. Ugyancsak messze jutottak akkor is, amikor Amerika kötelezte magát arra, hogy nem enged ki többé fegyvert országa területéről és a leszerelés kérdésében is támogatja Angliát.
A legfontosabb pedig az, hogy a világgazdasági konferencia összehívásától a világgazdasági konferencia elnapolásáig lehat április 29-től beláthatatlan ideig várm és fegyverszünetet tartanak az államok.

Konferencia kétezer delegátussal

Londoni jelentések szerint az angol főváros gondban van: nem tudja a világgazdasági konferencia delegátusait elhelyezni.

Nincs Londonban olyan terem, ahol kétezer delegátus megfelelő kényelmes ülőhelyet és azonfelül apróbb tanácskozó termeket kaphatna.

A világgazdasági konferencián ugyanis a jelek szerint 65 állam vesz részt és csak a delegátusok száma mintegy kétezer lesz.

Most hihetetlen iramban azon dolgoznak, hogy az ujonnan épített földtani múzeum épületét június tizenketedikéig befejezzék, mert szeretnék a világgazdasági konferenciát ebben az új épületben elhelyezni.

Mindenesetre a konferencia a moratórium jegyében indul.

A Reuter ügynökség jelentése szerint Rooseveltt felhatalmazást kért a törvényhozás mindkét házától arra, hogy az angol és francia hadiadósságok további részletének fizetésére a világgazdasági konferencia befejezéséig haladékot adhasson. Amerikában, de Angliában is

valószínűnek tartják, hogy az amerikai törvényhozás a kérdés elől nem fog elzárkózni, mert nem akarja a most megnyitott hangulatot elvadtítani.

A SZENÁTUS IS MEGSZAVAZTA AZ INFLÁCIÓS JAVASLATOT

Ma az amerikai szenátus is megszavazta a hárommilliárdos inflációs javaslatot. Így most már mi akadályra sincs annak, hogy a megfelelő fedezeti kötvények kibocsátása után meginduljon a „bankóprás”. A szenátus nem minden emóció nélkül tárgyalta le a javaslatot.
A vitában Reed szenátor szolt fel és nagyon jellemző dolgokat mondott. Megállapította a szenátor hogy Anglia gazdasági háborút folytat és közben fegyverkezik.

Anglia és Amerika között — mondotta Reed — valóságos valuta-párbaj várható. Ha a két állam a mielőbbi stabilizációban meg nem állapodik — jósolta Reed — olyan gazdasági háború lesz, a melyre a világtörténelemben még nem volt példa.

A magyarországi szociáldemokraták május elsején nem ragaszkodnak a munkaszünethez

Budapest, április 28.
A magyarországi szociáldemokrata párt vezetősége elhatározta, hogy május elsejét az idén is megünnepli, a munkaszünetet azonban felfüggeszti, illetve csak ott tartatja meg, ahol ez nem okoz nagyobb kárt, vagy hátramaradást. A gyárak nem fognak dolgozni, a nyomdászok azonban saját kívánságuk szerint, május elsején is kisédik a lapokat.

Elkészült a román-jugoszláv egyházi egyezmény

Bukarest, április 28.
Gusti közoktatásügyi miniszter csütörtökön Miron Cristea patriárával megbeszélést tartott a Jugoszláviával kötött egyházi egyezmény ügyében. Balan erdélyi metropolita, Comsa Grigore aradi püspök és Silviu Dragomirescu kolozsvári egyetemi tanár Belgrádba utaznak, hogy az egyezményt a román kultuskormány nevében aláírják.

Vetélytársak halálos leszámolósa

Szatmár, április 28.
A szatmármegyei Barlafalván halalos szerelmi dráma játszódott le. Égi István falusi gazdalegény agyonütötte legény-társát, a 22 éves Diczig Lőrincet.
A gyilkosság szerelmi féltékenységből történt. Mindkét legény hevesen udvarolt Égily Teréziának, a falu szépeinek, aki Égit tüntette ki a vonzalmával. Tegnap a két vetélytárs a leány lakásán találkozott. Összeszólalkoztak, majd verekedés kezdődött, amelynek során Égi olyan súlyos csapást mért Diczigre, hogy az összeesett és rövidesen kimúlt.
A gyilkos legényt letartóztatták.

Katonai vizsgálat a nagyvárad villamosmű telepén

Nagyvárad, április 28.
Csütörtökön reggel hatalmas izgalmat váltott ki Nagyváradon az a futótűzként terjedő hír, hogy a városi villamos-művek telepét váratlanul katonaság szállotta meg. Később arra tisztázódott a helyzet, hogy

a telepen a térparancsnok és a szigurancafőnök katonai kísérettel vizsgálatot tartott.

A térparancsnok és a szigurancafőnök az alkalmazottak katonai iratait vizsgálta felül. A vizsgált során egyébként az alkalmazottak katonai iratait teljesen rendben találták.

Hamis pénzt hozott forgalomba két szatmári gazda

Szatmár, április 28.
A szatmári rendőrség újra letartóztattott két hamispénzterjesztő gazdát Pop Mihály és Vasile Joan személyében. Mindkét gazda Szatmárhelyi községi. Kihallgatásuk során beismerték, hogy egy a falujukban, mint Szatmáron elég sikeresen dolgoztak és sok hamis 100 lejest „sütöttek” el.
A két letartóztatott vallomása nyomán a rendőrség most a hamis-pénzverdet keresi.

— AZ ILLINOISI EMBERGYŰLŐLŐ. Toprongyos, szakállas, piszkos külsejű férfit állított az illinoisi erdész a beutoni sheriff elé. A csavargó azzal védekezett, hogy már két éve lakik az erdőben, ami bizonyára nem bűn, s nem adott okot arra, hogy vallassák. A sheriff nem tudott boldogulni vele s ezért a békebíró elé került. Itt azt hangoztatta, hogy inkább el a vadállatok társaságában, ahol nem mosakodnak, nem borotválkoznak, mint az emberek közt. Az embergyűlölőt ketheti fogházra ítélték. Ezzel aztán egy csapásra a nap hőse lett Illinoisban. Mozivállalatok, varieték, cirkusok tettek ajánlatokat neki, de valamennyit visszautasított, s amikor kiszabadult, visszatért az erdőbe.

Diplomáciai affér egy cikk miatt

A Manchester Guardian

megismétli azt a vádat, hogy a Reichstag gyújtogatóit a német kormány táborában kell keresni

Ijesztő öngyilkossági járvány Németországban
Németellenes tüntetés egy nagyvárad moziban

Berlin, április 28.

A német kormány minisztériumaiban ma általában csend volt. Az egész kormány a májusi elseje ünnepsére készül. A nemzeti-socialista párt az évtizedes munkás ünnepet, a májusi elsejét, a nemzeti-munka ünnepévé deklarálta és sohasem látott fénytel és pompával akarja megünnepelni.

Az ünnepség maga a Lustgartenben kezdődik délelőtt. Ez a délelőtti ünnepség voltaképpen csak előünnep a délutáni felvonulásnak, amelynek végcélja Tempelhof.

A kormány azzal számol, hogy Tempelhofba május elsején legalább egy millió ember vonul ki.

A Tempelhof irányába haladó villamos és vasúti közlekedés teljesen szünetel ezen a délutánon és kizárólag a felvonulók rendelkezésére áll.

A felvonulás végén, a késő esti órákban a Tempelhofi mezőkön olyan tüzijátékot rendeznek, amelyet Európa még nem látott. Maga a

tüzijáték frontja négyszáz méter hosszú lesz. A tüzijátékot rendező tüzoltók részére külön tábori telefont szerelnek fel, hogy azok egymással telefonon érintkezzenek és az utasításokat átvehessék. A tüzijáték kezdetekor száz és száz hatalmas színes rakétát eresztnek a levegőbe. Utána két tűzvörös kéz jelenik meg a sötét éjszakában. Ezek a kezek egy jelmondat két szarát tartják, amelyek hatalmas görög betűkkel hirdetik: „A német munka napja.” A tüzijáték ezt a szimbolikus mondatot bekeretezi és a keret nyomán ezer és ezer színes tűzvörös gyul ki.

A tüzijáték végén az úgynevezett „Platzkannonék” pergetőtüzet adnak. Összesen 60 ezer lövedéket használnak fel ennél a pergetőtüznél.

A német propaganda miniszter ma közölte, hogy a májusi ünnepségekre Ausztriából 72 német és 8 osztrák munkás érkezik. Ezeket a munkásokat a kormány repülőgépen és ingyen szállítja Berlinbe. Az ellátásukról is a kormány intézkedik.

hogy miért lett a vállalat igazgatója öngyilkos.

A MANCHESTER GUARDIAN A NEMET KORMÁNYT VÁDOLJA A REICHSTAG FELGYÚJTÁSAVAL

A Manchester Guardian ma hatalmas cikket ír a német Reichstag felgyújtásával kapcsolatban és megállapítja, hogy

az épület gyújtogatóit a német kormány táborában kell keresni.

A cikknek Berlinben hihetetlen visszhangja van. A német sajtó megállapítja, hogy kulturális emberek között példátlan, hogy annak egyik sajtója ilyen hangon merje a másik állam kormányát vádolni. A sajtó azt követeli, hogy

a német kormány azonnal és a legerélyesebben tiltakozzék ez ellen a gyanúsítás ellen.

A kormány maga is nyilatkozott és kijelentette, hogy a váddal szemben az angol kormánynál a legerélyesebben fellép.

Az ügynek súlyos jellegű diplomáciai folytatása lesz.

A FELSŐSZILÉZIAI SZÍNHÁZ IGAGZGÁTOJA ÖNGYILKOS LETT

A Wolff ügynökség jelentése szerint Illing,

a felsősziléziai állami színház igazgatója tegnap este a Beuthen—Berlin közötti szakaszon a gyorsvonat egyik fülkéjében főbelőtte magát.

A színházak intendánsa megállapította, hogy Illing sikkesztott és korruptul viselkedett és ezért a színház igazgató ellen elfogatási parancsot bocsátottak ki.

A színház igazgató értesült arról, hogy le akarják tartóztatni és vonatra ült. A vonaton azután öngyilkos lett. Illing azonnal meghalt.

NAGYVÁRAD NEM HALLGATJA MEG GÖRING BESZÉDÉT

Nagyvárad jelentés szerint tegnap este a Heymann színpadon mozielőadás volt. Az előadás előtt a heti híradót vetítették, amelynek során Göring német miniszter is megjelent a vásznon és beszélt.

A közönség a miniszter beszéde közben fűtyülni kezdett és mindaddig tüntetett, amíg a kép el nem tűnt, amíg Göring beszédét be nem fejezte.

— Ha fáradt és izgatott, ha álmatlanságban és gyakori félelemérzetben szenved, ha hasgörcs, mellnyomás vagy szívfájdalom kínozza, akkor igyék reggel éhgyomorra 1—2 pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ez megszünteti az emésztési zavarokat okait s elhárítja a vértörlést. Az emésztőszervek gyógyításánál több orvos tanára elismeri, hogy olyan tüneteknél, melyek a tápcsatorna tartalmának önmegsejteséből származnak, a Ferenc József víz kitűnően beválk. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és túszerüz etekben kapotó.

A berlini egyetem rektora diákjai ellen fordult

Súlyos konfliktus tört ki a berlini egyetem rektora, Kohlrausch és diákjai között. A diákok a németellenes szellem ellen plakátokat akartak elhelyezni, amelyeknek egyes mondatait a rektor kifogásolta. A plakáton ez állt: „Ha a zsidó németül ír, akkor hazudik.” A rektor kifogásolta továbbá a plakátok egy másik mondatát, amely így hangzott: „Azt követeljük a cenzurától, zsidó művek zsidó nyelven jelenjenek meg.”

A rektor azzal indokolta álláspontját, hogy az ilyen hangnem csak diszkreditálja azt a harcot, amelyet ma Németország a németellenes szellem ellen folytat és szerinte, az ilyen felhívások ellentétben állnak azzal a kormányzati tétellel is, amely szerint Németország fizetleiben tartja az idegenek jogait.

A diákok a rektor tiltakozása ellenére is kiragasztották a plakátokat, mire az egyetem rektora panasszal fordult a miniszterhez.

A kérdésben a miniszter még nem döntött. Az egyetemi tanárok elbocsátása tovább folyik. Eppen tegnap jelentették, hogy a kormány 38 egyetemi tanárt felmentett. Ma azt a hírt vesszük, hogy Polányi Mihály, a charlottenburgi műegyetem fizikai tanára ugyan csak lemondott állásáról. Csatlakozott a Nobel-díjas dr. János Frankhoz.

Polányi azzal az indoklással mondott le állásáról, hogy zsidó léte nem veszi igénybe azt a kedvezményt, amely szerint annak ellenére, hogy nem árja, de mert frontharcos volt, megtarthatja állását.

Polányi állásából bejelentése ellenére is csak a tanév végeztével távozik. Addig — állást követ.

res. Szeretne elhelyezkedni a berlini egyetem fizika tanára valamilyen állásban Berlinben. Vajon sikerül-e neki?

CSAK AZ APAI DEDAPJA VOLT ZSIDÓ

Egyébként még az acélszakosok között is megindult a tisztogatás. Seldte, az acélszakosok parancsnoka, elmozdította állásából a másodparancsnokot, Düsterberg őrnagyot, mert megállapítást nyert, hogy az őrnagy apai ded-nagyapja zsidó volt.

Az acélszakosok előbb úgy állították be a dolgot, hogy Düsterberg önként hagyta ott állását. Az őrnagy azonban nyilatkozott a lapoknak és kijelentette, hogy nem önként vált meg a vezetésétől: menesztették.

HITLER ODA AKARTA HAGYNI A KATHOLIKUS HITET

A Conti iroda jelentése szerint Klunt, a kölni egyházközség vezetője kijelentette, hogy

Hitler Adolf mintegy nyolc hónappal ezelőtt a katolikus egyházat oda akarta hagyni és az evangélikus hitre akart térni. Klunt kijelenti, hogy csak erős rábeszélés után sikerült Hitler szándékától eltéríteni.

A Conti iroda ehhez a jelentéséhez hozzáfűzi, hogy azt minden oldalról a legerélyesebben cáfolják. Ezzel szemben más források Hitler áttérési szándékát úgy magyarázzák, hogy azért akarta hitét odahagyni, mert a katolikus egyház vele és mozgalmával szemben elenségesen viselkedett.

Letartóztatták Brüning nagybátyját is

A Börsen Kurier jelentése szerint a müncheni Görreshaus lapkiadó vállalat ellen a hatóság eljárás indított.

Az eljárás során letartóztatták Brüning bankárt is, a vállalat elnökgazgatóját.

Brüning bankár nagybátyja Brüningnek, a volt kancellárnak.

MEGSEMMISÍTETÉK A BERLINI TERMÉNYTÖZSDE ÚJ VEZETŐSÉGÉNEK VÁLASZTÁSÁT

Jelentette annak idején a B. L., hogy a börzénél is „rendet” akar teremteni a Hitler uralom. Ezért úgy intézkedett, hogy a börze válasszon új vezetőket, de az csak abban az esetben foglalhatja el hivatalát, ha a választást a kereskedelmi és iparkamara is jóváhagyja.

A Budapesti Tudósító jelentése szerint a meghagyás folytán a terményszöde új választásokat írt ki. A tőzsdének 500 zsidó és 50 keresztény tagja van. Az 500 zsidó tag összeállította a jelöltek listáját és arra két Landhandelsbund tagot is felvett. A Landhandelsbund, amely a keresztény tőzsdések egyesítése, erre úgy válaszolt, hogy nem vett részt a szavazáson, hanem a választást megtámadta. Ingenberg gazdasági miniszter a választást most megsemmisítette és elrendelte, hogy a tőzsdé újra válasszon. Az új választásoknak még áprilisban meg kell történni. A minisz-

ter egyidejűleg felfüggesztette a tőzsdébírósiságot is.

AZ INTERPARLAMENTARIS UNIO NEMETELLENES HATÁROZATOT HOZOTT

A Budapesti Tudósító genfi jelentése szerint hétfőn este az Interparlamentaris Unió olyan határozatot hozott, amely Németország ellen irányul. A megállapodás szerint a határozatot titokban kellett volna tartani. A Journal des Nations, ez az ismert lengyel-francia sajtóorgánium a határozatot azonban mégis közölte.

MIÉRT LETT ÖNGYILKOS A HAMBURGI OLASZ PETRÓLEUM TÁRSASÁG IGAGZGÁTOJA

Tegnap számában jelentette a B. L., hogy a hamburgi Russische Öl produktio A. G. igazgatója öngyilkos lett. Ehhez a jelentésünk hozza a Conti iroda mai jelentése további felvilágosításokat ad és elmondja, hogy a társaságnál házkutatást tartottak és annak élére kormánybiztost neveztek ki.

A kormánybiztosnak az volt a feladata, hogy a társaságot a kommunista elemektől megtisztítsa. Eddig a rendőrség a társaság 20 tisztviselőjét őrizetbe vette. A rendőrség megállapította, hogy ez a vállalat, a gazdasági vállalkozás örve alatt messzemenő kommunista tevékenységet fejtett ki.

A rendőri jelentés ismerete megmagyarázza,

Áradás Moldovában

Barlad városának nagyrészt elöntötte a víz

Bukarest, április 28

A kétnapi esőzés után Moldovában végül kitisztult az ég. A jelentések szerint Barlad városát nagyrészt elöntötte a víz.

A város teljesen izolálva van, hasonlóképpen Husi városa is.

A megrongált vasúti vonalakon katonai csapatok igyekeznek a rendet helyreállítani.

Letartóztatták az osztrák kommunisták vezetőségét

Bécs, április 28

Az osztrák hatóságoknak tudomására jutott, hogy az osztrák kommunistapárt május elsejére erőszakos cselekedetre készül.

Ezt megakadályozandó őrizetbe vet-

ték a kommunista párt teljes vezetőségét, amely hat emberből áll és őrizetbe vették a bécsi Rote Fahne főszervezőjét is.

Mind a hét kommunistavezető egyelőre a rendőrség fogházában van.

A lakáshivatalban akarta kiírtani a családját

A családfőt ártalmatlanná tették és akkor a felesége akart leugrani a harmadik emeletről

Budapest, április 28

A budapesti járásbíróság lakáshivatalánál ma fenn járt Fiskál Gábor kömives, felesége és két gyermeke. A kömives és családját három héttel ezelőtt lakásukból kilakoltatták és azóta a szó szoros értelmében hajléktalanok.

Fiskál azt kérte a lakáshivaltól, hogy utaljanak ki neki szükséglakást. A hivatal vezetője közölte, hogy egyelőre nem tud szükség-lakást sem kiutalni.

Fiskál Gábor erre kést rántott elő és orditozni kezdett:

— Kiírtom az egész családomat.

A járásbíróság folyosóján szolgálatot teljesítő rendőr rávetette magát Fiskálra és ártalmatlanná tette.

Közben az asszonnyal gyűlt meg a baj. Az asszony fellépett az ablakpárkányra és le akarta vetni magát a harmadik emeletről.

Alia birtál - visszajárni.

Az elkeseredett embereket visszavitték a bíró elé, aki lecsendesítette és meg nyugtatta őket.

Kinevezték Ausztria új bukaresti követét

Bukarest, április 28

Ausztria új bukaresti követe Alois Vollgruber lesz, aki többek között Berlinben is képviselte már az osztrák köztársaságot.

Olcsóbb lett az Oromaltine

MIS DOBÓZ 30
KÖZEP DOBÓZ 28
NAGY DOBÓZ 135
CSALÁDI DOBÓZ 320

Gazdakört alakítani helyesebb, mint Hitlerért rajongani

Csikzsögöd megajándékozott engem a helyes szemponttal

A „zsidó” szó sértő lett, a „gaj” mögött lenézés settenkedik, mert felelőtlen szószátyárok leterrorizálták a lelkek nyíltságát

Kölcsönös ingerlékenység a székelyföldi Hitler-propaganda minden eredménye

Csikszereda, április 28.

Kezddtem volna székelyföldi utazásomról való beszámolómat ezzel a cikkel is, ami itt alább következik. A mai közhangulatban bizonyára ez az, ami leginkább érdekli az embereket. Én azonban szeretek fontossági sorrendet megállapítani s úgy ítélem, hogy a mai fajvédelmi hangulatban fontosabb a székelyföldi első jelentős gazdasági megmozdulás ismertetése és méltatása minden hitlerista rajongásnál, vagy — ellenrajongásnál.

Ezért törődtem sokkal jobban az első székely fakitermelő szövetkezettel, mint azzal, hogy mit szólnak a Székelyföldön a hitlerizmushoz. A szempontot ehhez a felfogáshoz Csikzsögödnél kaptam, egy régi ismerősimől. Röviden, de szemléletesen és erőteljesen tanított ki, amikor a kölcsönös találkozási örövendezés lecsillapodása után így szóltam hozzá:

— Na, mit szólsz Hitlerhez?

Rámnézett s aztán megcsóválta a fejét:

— Tetűt kapott a disznóm!

— Ez valami szimbólikus kiszólás nálatok?

— Dehogyan. Ez az igazság. Ez az én gondom

most, nem Hitler. Mit ad nekem Hitler, vagy mit hozhat nekem? Messze van tőlem s nem érdekel. A disznóm azonban, olyan helyes kis süldő volt, megnézheted — leromlik, ha valami jó házsíszert nem talállok...

HAT NEM IS A HITLERIZMUS

Olyan megnyugtató, szinte felemelő volt ez az ajándékba kapott szempont, hogy többé már nem törődtem a székelyföldi hitlerizmussal. Csakhogy egy ember még nem közvélemény, bármennyire is úgy nézi a dolgokat, ahogyan a leghelyesebb. Hamarosan tapasztaltam, hogy mit kellett, hogy más emberek, különösen azok, akik távol esnek a falu és a nép leg-súlyosabb gazdasági problémáitól, s így közelebb a világpolitizáláshoz, erősen nyugtalan hangulatban nézik, figyelik, elismerik, vagy kárhóztatják azt a nyugtalanító valmit, ami már nem hitlerizmus, de annak hátramaradt és eléggé kellemetlen mellékterméke és — székelyföldi eredménye.

A kérdésnek ezzel a részével foglalkozni már nemcsak érdekes, hanem érdemes és hasznos is. Talán szükséges is. Szükséges azért, mert

az a nyugtalan valami, amit az első pillanatban felkapott s aztán kellő józansággal és diszkrétimótt óvatossággal levette a székelyföldi hitlerizmus maga után elhintett, igen jó uton van abban az irányban, hogy „mindkét fél” érzékenysége a beteges megnövelésével hosszú ideig tartó, makacs és kártékony hurutot idézzen elő a lelkekben. Ez a hurut pedig, aminek a fő jellegzetessége a kedély ingerlékenysége és a meggondolás nélküli szó megiramlása, a végén is arra vezet, hogy krónikus csömört kelt azokban az emberekben egymás iránt, akik eleddig nagyon jól megérték s egymást az étellel való harcban eléggé támogatták.

Sehol se jó ez, kisebbségi elrendeltetésben pedig egyenesen veszedelmes, mert mégis csak könnyebb harcolni az étellel egészségesen és egymást támogatva, mint a gyűlölettől beteges és egymás ellen.

Mondom, a Székelyföldön nincs már hitlerizmus, a dolognak ezt a részét bel- és külpolitikai szempontból eléggé lemerlegelték már az emberek. Az, ami a Székelyföldön van az tulajdonképpen

Ebben a munkában azonban szükség van a magyarlakta vidékek zsidóságára is. A tulzati érzékenység mindkét oldalon hiba és rosszat vezet. Alkalmam volt Gyergyószentmiklóson mindkét fél néhány képviselőjét meghallgatni s csak az ottani hangulat fékezett le, hogy hangosan fel ne kacagjak. Az egyik oldalról ilyen panaszokat hallottam: „Egy székely oldalról szony a gyergyószentmiklósi piacon így kiáltott valaki után: az a zsidó nagysága!”

— Hát ez olyan nagy sértés?

— Ahogy mondtál! (Hát persze, az a régi vice a „melodájról”.)

A HELYES UT: A ZSÖGÖDI PELLA

Visszatérek újra Csikzsögödhöz. A falu ügyesebb és értelmesebb gazdái fel akarják támasztani a régi gazdakört. Az előkészítő gyűlésre meghívtak engem is, hadd halljam, miként tárgyalják a maguk ügyes-bajos dolgait.

Szépen, értelmesen, nyugodtan tárgyalták. Azon a gyűlésen nem érződött semmi abból a felajzott hangulattól, amit a Székelyföldön elég könnyelműen felfűtöttek.

A falu, a nép, a zsögödi nép, vagy a többi falvak népe, nem törődik a hitlerizmussal és nem akar tudni az ellenségeskedésről. Csak ott érződik valami, ahol a plebánus tulságosan heves vérmérsékletű s egy kissé felelőtlen is.

Azon a csikzsögödi gazdaköri gyűlésen arról tárgyaltak, hogy miképpen kell nemesíteni a marhafajtákat, hogy „többet adjon a bor-nyuért a zsidó.” (Ennek a zsidózásnak nem volt semmi sértő árnyalata, bár nem vagyok biztos benne, hogy az a gyergyószentmiklósi fiatalember, aki a zsidó fajvédelemnek a híve nem vette volna annak. Megvegyem a marháját és még le is zsidózom!) Aztán arról is tanácskoztak, hogy könyvtárra volna szükségük, mert tanulni szeretnének. Beszélgettek arról, hogy meg kellene szervezni a csikszeredai tejeladást, mert ostoba dolog az, hogy a szomszédos falvakból 2–3 liter tejjel gyalogolniuk be az asszonyok Szeredába, szagatták a cipőtalpat s elvesztegetnek egy félnapot. Így aztán csakugyan ráfizetnek. A barátom is megkapta a tanácsot, hogy mivel irthatja ki leg-sikeresebben a disznójából a tetűt. Halálból elmondotta, hogy az olasz gazdák milyen székkel járnak s hogy terhelik meg a szekert, hogy az igavonó állatnak könnyebb legyen. A szász gazdák gondolkodására jellemzőül elmesélte, hogy az egyik szász, akinél látogatásban volt, rámutatott a Bucsecsre s így szólott:

— Szeretném, ha az a heggy mind csak trágya volna s én csak hordanám, hordanám ki a földekre...

— Bizony, a földet gondozni kell, hogy te remjen.

Ez a leghelyesebb igazság. Jól és lelkiismeretesen kell gondozni a földet, hogy kiharosza a kenyérmagvakat. A nép viszont az a föld amelyből a kultúrák teremnek. Azt is gondolni kell. Én nem hiszem, hogy a kultúra kenyérmagva a gyűlölet lenne.

Kacsó Sándor

A tréfás szavak komolyra fordulása

Komolyan aggodom, hogy csillapítás helyett fokozom az ingerlékenységet s bizony nagy kin nekem annyira keresni a szavakat és a kifejezéseket, hogy azok „nagyon finomak és nagyon tapintatosak” legyenek. Hiszen eddig is mondták a Székelyföldön az emberek, akár a legjobb barátjuknak is, hogy „zsidó”, meg azt, hogy „gaj”. Tréfásan mondták és tréfának vették, nem gondoltak arra, hogy a tréfának komoly magja is lehet.

Most az a helyzet, hogy a tréfa komolyra változott. A „zsidó” szónak sértő értelme van és a „gaj” szó mögött mélységes lenézés settenkedik. Tréfáról már szó sem lehet, de nem lehet komoly és higgadt tárgyalásról sem, mert zsidó kérdéshez kritikailag nyilván már antiszemita lehetsz s keresztény hibákat zsidó szájából hallani, ennyit jelent: „Na látod, hogy ő kezdi!”

Ime, a Hitler-féle terror így hasonult át a Székelyföldön. Terror alá került a zsidó és keresztény lélek egyaránt, nem mer nyíltan szólni, vagy ha mer, akkor a megindult szóáradat már magán viseli annak a hurutos megbelededésnek az összes tüneteit, amelyről főntebb szóltam. A jóízűs még gátolja ezeket a közvetlen kiabálásokat, az egyikből is és a másiktól is, akkor szabadon és ijedősen nyilvánul meg a felajzott érzékenység és az érzékenységek ver-lejárója: az elfogultság és az igazságtalanság.

Ezt eredményezte a hitleri elképzelések elhíntése a Székelyföldön. Egyesek, meggondolatlanok és eléggé korlátoltak, úgy hintettek el szavakat és mondatokat, hogy fogékonyabb lelkeket erre a betegségre. Sajnálom, hogy meg kell ezt állapítanom, de igaz, hogy a szószekek, a templomi szószekek is alkalmasnak nyújtottak arra, hogyha nem is nyíltan, de burkoltan ebben az irányban megfertőződjenek a lelkek.

Ésrontani könnyebb, mint helyrehozni. Betegge tenni valakit és különösen a tömegeket szintén könnyebb, mint kikurálni őket. A fogalmak eltorzultak, a szavak mellékértelmei nyertek. Baráth Béla gyulafehérvári teológiai tanár tárgyilagos és nagy képzettségre valló előadást tartott Csikszeredában és Gyergyószentmiklóson. Nem mondott semmit, ami a keresztényeket igazgathatja, a zsidókat pedig bántathatja volna. Abban a hangulatban azonban, aminek kerekén-körül Baráth Bélánál jóval kisebb emberek vetettek ágyat, a „diadalmas keresztény világnézet” emlegetése már igazgató anyag volt az egyik részre és sértő a másikra. Baráth Béla azt a kereszténységet hirdeti, ami Bangha páter legutóbbi beszédében is megnyilatkozott, hallgatói azonban, zsidók és keresztények egyaránt, nem ezt értik és érzik ki belőle.

ÚJ VÉNDÉG EZ A SZÉKELY-FÖLDÖN

A Székelyföldön komolyan vehető és komolyan elvárható antiszemitizmus sohasem volt.

A gazdasági megmozdulásokat sem fűtötte alá antiszemitizmus soha. Egyetlen türelmetlen hang nem emelkedett fel a zsidók ellen akkor sem, amikor a zsidó fajfajiság is megalkotta Erdélyben a maga sajátos fajvédelmét, lapot és fajvédelmi terminológiát teremtett magának. Pedig ez az erdélyi magyarság kisebbségi harcában s akkor, amikor az államhatalom vágya és törekvése is az volt, hogy minden erősítő elemet lefaragjon a magyarságról, fájdalmasan esett. A Székelyföld ekkor is megtalálta a maga magasszárnyalású, emberséges közvéleményét, ami a zavaró elemeket hamar elfoj-

totta és kiküszöbölte magából. Furcsa, származás és bosszantó dolog volna, ha éppen most és a hitlerizmus nyomán feledkeznek meg magáról annyira, hogy olyan „orvosságot” venne be bajai és panaszai ellen, ami semmit nem segítene, de még betegébbé tenné. Nyugodtságot és emberséges viselkedést viszont érdemnek, kamatoztatható érdemnek tudná be a külföld is és szorosabban köthetné magához vele azokat a zsidó rétegeket, amelyek a magyar nyelv és kultúra útján a magyarság testéhez ragadtak és jól érzik magukat ott.

A csehországi magyarság parlamenti képviselete támogatja a kisántantot

Szüllő Géza szerint a kisántant háborus szövetekezés, amely felől nem a politikusoknak, hanem népszavazásnak kellett volna döntenie

Prága, április 28

Benes külügyminiszter nyilatkozata, amelyben a revízió kérdéseire is kitért és annak során leszögezte, hogy Csehország hajlandó a magyarlakta területeket visszaadni, bizonyos feltételek mellett, a politikai élet mai szencziója. Benes — mint a B. L. is jelentette — csak abban az esetben hajlandó ezeknek a területeknek átengedésére, ha Magyarország és Csehország között előbb teljes nyugalmi viszony áll be és ha Magyarország az átengedett területekért Csehországot teljes egészében és értékében kártalanítja.

Ennek a beszédnek logikus folyománya az a felszólalás, amelyet Szüllő Géza dr. a cseh parlamentben tegnapi vitájában mondott.

Szüllő Géza mindenekelőtt azt panaszolta fel, hogy a cseh-jugoszláv-román államszövetségi egyezményt Benes a parlament megkérdése nélkül kötötte meg.

— Mi nem tűrhetjük azonban — mondotta Szüllő — hogy rólunk nélkülünk határozzanak és kössenek ilyen fontos szerződéseket. Ezt a szerződést a cseh köztársaság népe esetleg drágán fizetheti meg és éppen ezért

az ilyen szerződések megkötése előtt a parlamentet is meg kellene kérdezni. Benesnek az a rossz szokása van — folytatja a magyar képviselő — hogy felelőtlenül és meggondolatlanul beszél. A legutóbb is egy lengyel lapnak nyilatkozatot adott, amely olyan felháborodást

keltett hogy Csehország varsói követe a diplomáciai konfliktust csak nehezen tudta megelőzni. Az új kisántant egyezmény is Benes legkritikáltabb politikai alkotása. A három utódállam „nagy-hatalmasdit” akar játszani anélkül azonban, hogy ennek az új államszövetségnek közös tradíciója volna.

— Ez az új alakulat — folytatta Szüllő Géza — nemcsak Magyarország, de Németország és Olaszország felé is fe-

Két érszalacsi gazda elhallgatta, hogy veszettkutya marla meg őket és mindketten szörnyű kínok között meghaltak

Érmihályfalva, április 28

Lőrincz János és Szántó Imre érszalacsi gazdálkodók az elmúlt év őszének egyik napján a mezőn dolgoztak. Munkájukban egy veszett kutya megharapta a két gazdát, sőt Lőrincznek a kislát is megcsabította. A gyermeket nyomban a kolozsvári Pasteur intézetbe szállították, ahonnan nemsokára gyógyultán tért haza. A két gazdálkodó azonban elhallgatva otthon a történetet, orvost sem kerestek fel, s inkább magukotyaasztotta „házsíszerekkel” gyógykezelték magukat.

A gazdák közönyössége most iktóztos

nyegető gesztus, éppen ezért teljesen érthetetlen, hogyan tartja illendőnek ugyanaz a Benes, aki a leszerelési konferencia egyik előadója is egyben, hogy ilyen kifejezetten háborus célú szöveke-zéseket alkosson. A köztársaság népe nem akar háborút. Mielőtt ilyen jellegű szerződéseket kötnek, népszavazással kellene eldönteni, hogy a népek tömege a háborus szövetekezők, avagy a Népszövetség mellett nyilatkoznak-e meg?

A szónok szerint a vitákat nem fejeve rekel, hanem a Népszövetség tekintélyével kell eldönteni.

Végül leszögezte Szüllő Géza, hogy bár a revízió gondolata a felvidéki magyarokban is él, de senki sem olya örült, hogy a revíziót erőszakos atör akarná megvalósítani. Beszéde legvégén a szónok rámutatott arra, hogy Csehszlovákia nem respektálja a kisebbségek jogait és kiemmel azokat azokból a jogokból, amelyek a népkisebbségeket éppen a szentnek vallott békeszerződéssel szerinti is megilletik.

módon megbosszulta magát. A két férfin kitört a veszettség. Törtek, zuztak, majd három napi szörnyű kínlás után mindketten kiszem-vedtek. A két haláleset faluszeri nagy izgalmat keltett, mert attól tartanak, hogy a gazdálkodók, akik haláluk előtt ugyszólván a fél faluval érintkeztek, rengeteg embert megfertőztek a borzalmas kórral. Dr. Schönzweig Armin körorvos a két gazdálkodó hozzátartozóit s kivülük mintegy 60 embert utalt a kolozsvári Pasteur intézetbe, sőt vizsgálat végett maga is beutazott.

Egy repülőgép roncsai és öt holttest

Róma, április 28

Jelentették már, hogy vasárnap nyoma veszett egy repülőgépnek, amely Indokínából igyekezett Franciaország irányába. Most megtalálták a gép roncsait, köztük öt utas holttestét. A szerencsétlenül járt repülőgép a sűrű ködben hihetleg egy sziklába ütközött.

Temesvár költségvetését a minisztérium jóváhagyta

Temesvár, április 28

Gabor Livius temesvári főpolgármester most tért haza bukaresti útjáról. A főpolgármester kijelentette, hogy a minisztérium a város költségvetését teljes egészében elfogadta. A tisztviselői létszám a városnál megmarad s egyetlen régi városi tisztviselőt sem helyeznek rendelkezési állományba.

Temesvár városa az állami nyugdíj-központba az eddigi évi 16 millió lej helyett ezután csak évi hat millió lejt köteles fizetni.

Magyarországon leszállítják a tisztviselők szolgálati korhatárát

Budapest, április 28

Az Új Nemzedék úgy tudja, hogy a magyar kormány törvényjavaslatot készít elő a szolgálati korhatár leszállítására.

Lengyelország új köztársasági elnököt választ

Mosticzký mandátuma júniusban lejár

Varsó, április 28

A lengyel nemzetgyűlést május nyolcadikára összehívták. Ezen a nemzetgyűlésen kell az új köztársasági elnököt megválasztani.

A jelenlegi köztársasági elnöknek, Mosticzkýnek, mandátuma ugyanis június 5-én lejár és így lett aktuális az elnökválasztás.

Mosticzký újráválasztásáról szó sem lehet, mert a mostani elnök kijelentette, hogy megválasztása esetén sem vállalná újra az elnökséget.

Rengeteg röpcédulát kobozott el a nagyvárad rendőrség

Nagyvárad, április 28.

Csütörtökön reggel a nagyvárad rendőrség rengeteg röpcédulát kobozott el. A röpcédulák május elseji állásfoglalásra hívják fel a lakosságot. Ezzel kapcsolatban letartóztatták Gyarmati Miklós városi tanácsost és több munkásvezért. A vizsgálat és a letartóztatások tovább folynak. A rendőrség akciója valószínűleg a május elsejével kapcsolatban szokásos „megelőző intézkedések” terhére írható.

Öfelsége a vendég!

Ez a mi jelszavunk és a mi sikereink titka.

Mindent a vendégért és mindent a vendégnek!

A legjobbat, a legolcsóbbat!

A legjobb helyen fekvő szállodánkban nagyon jó szobát, kényelmes ellátással

12 P.-ért adunk

Bristol Szálloda

Budapest — Dunapart.

Japán kibékül Kinával, hogy megtámadhassa Oroszországot

Kína hadügyminisztere szerint, az orosz—japán háború kitörése minden pillanatban várható

Tokió, április 28

A londoni Daily Express jelentése szerint Japán és Kína békekötése küszöbön áll. A Távol Keleten már a béke feltételeiről is beszélnek.

Hir szerint Észak-Kína kormánya elismerné Mandzsúria függetlenségét azzal, hogy tudomásul veszi, hogy az új állam felett Japán védnökséget gyakorol. A két állam közötti határponal a kínai nagy fal északi vonala lenne.

A nagy fal mentén ugyanúgy semleges zónát állítanának fel, mint ahogyan a Rajna mentén Németország és Franciaország között is semleges zónát cövekeltek ki. A kínai-mandzsú semleges zóna a nagy faltól északra és délre 190—190 kilométer területet foglalna magában. A semleges zóna szélessége tehát 380 kilométer lenne, ami alapján véve tekintélyes terület.

Mindkét kormány kötelezné magát arra, hogy úgy a bandákat, mint az irreguláris csapatokat lefegyverzi.

Kína ezenfelül kereskedelmi szerződést is kötne Mandzsúriával, amelynek ellenében viszont Japán kijelentené, hogy szükség esetén fegyveresen is megvédi az észak-kínai kikötőket.

Nemcsak Ázsiában, de az európai diplomáciában is megállapítják, hogy Japán azért akar hamarosan kielégítő békét kötni Kinával, hogy minden ereje felszabadulhasson és azzal Oroszország ellen vonulhasson.

A politikai és diplomáciai jelentések, amelyek a két ország egymás felé röpt, egyre élesebbek. A mandzsúriai japán főkonzul például éppen ma nyilatkozott a tokiói sajtó munkatársai előtt és kijelentette, hogy

az orosz—japán viszony annyira elmérgesedett, hogy Japánnak fegyverrel is meg kell akadályozni, hogy Oroszország Mandzsúriába be ne törhessen.

Ugyanekkor orosz részről éppen ellenkezőleg nyilatkoznak és azt mondják, hogy

az orosz hadvezetőség nem nézheti tétlenül azt, hogy a japán katonaság be akar törni Mandzsúria területére.

A két veszekedő közül a harmadik, Kína, a legtárgyalagosabb és a leghiggadtabb.

A kínai hadügyminiszter megállapítja, hogy az oroszok és japánok között a helyzet igen komoly és minden pillanatban számítani lehet arra, hogy a had-

seregek összecsapnak. Beérkezett jelentéseink arról adnak hírt, hogy

Japán Észak-Mandzsúriában egy hadtestet mozgósított Oroszország ellen, viszont Oroszország Vladivosztok és Pogranicsája tájékán 300 repülőgépet és 12 hadtestet vonultatott fel.

JAPÁN KÖVETE NANKINGBAN MÁR A BÉKEFELTÉTELEKRŐL TÁRGYAL

Nankingi jelentések szerint Japán kínai követe ma visszatért Nankingba. A követ a Japán és Kína közötti konfliktus óta nem tartózkodott Nankingban.

Megérkezése után a követ azonnal a kínai külügyminiszteriumba hajtatott és ott órák hosszat tárgyalt a külügyminiszterrel.

A külügyminiszteriumból való távozás után a Japán követ nyilatkozott az újságíróknak és kijelentette, hogy felhatalmazásra tárgyal Kína külügyminiszterével és Japán hajlandó Kinával békét kötni abban az esetben, ha Kína Japán ismert feltételeit elfogadja.

Vereséget szenvedett a hollandiai szociáldemokrata-párt

A választások eredménye bukatta meg a kormányt

Amszterdam, április 28

Tegnap késő este érkezett telefoni jelentés alapján közölte már a B. L., hogy a holland kormány lemondott és a lemondást a királyné elfogadta.

Mai jelentéseink közlik, hogy a legutóbbi választások alkalmával a

többségi szociáldemokratapárt Hollandiában súlyos vereséget szenvedett és így kénytelen volt a szociáldemokráciára támaszkodó kormány lemondani. Minden valószínűség szerint jobboldali színezetű kormány következik Hollandiában.

Botrány egy kolozsvári szövetkezetben

Faji szempontok az üzletvezetésben

Kolozsvár, április 28.

Nemrégiben „Hargita” néven fogyasztási szövetkezet alakult Kolozsvárt, amely igen nagy lendülettel kezdte meg munkáját. Ujabban azonban a Hargita körül botrányok mutatkoznak. A fogyasztási szövetkezet ugyanis a maga egyébként oly közérdekű üzletmenetébe faji elgondolásokat vitt be.

Ennek következtében

a lapokban sorozatosan jelennek meg nyilatkozatok, amelyek kereskedőknek, iparosoknak és magánosoknak a Hargitából való kilépését hozzák köztudomásra.

A bécsi hősszerelmes a bíróság előtt

Csak megismogatta fiatal rajongóit, akik lakásán is meglátogatták

Bécs, április 28.

A bécsi államtörvényszék most kezdte meg a tárgyalását annak a nagy feltűnést keltő bűnpernek, amelynek vádlottja Lohner Alfréd, a Burgszínház volt hősszerelmese.

Lohner Alfréd ellen az a vád, hogy 14 éves leánykákat csalt a lakására s a tapasztalatlan gyermekek naivságával nagyon visszaélt.

A tárgyalás megnyitása után a bíróság úgy határozott, hogy csak a kiülföldi újságíróknak engedélyez szabad bemenetet, azonban ezek a külföldi újságírók is csak a külföldi lapokban számolhatnak be a tárgyalás menetéről. A belföldi közönség és sajtó számára a tárgyalás zárt.

A panaszosok sorában 14 kisleány is felvonult a tárgyaláson, amelyre a bír-

ság 22 tanút idézett be. A panaszosok és a tanúk nagy számára való tekintettel, a tárgyalás valószínűleg napokig tart. Az első napon jóformán csak a vádlottat hallgatta ki a bíróság. Lohner tagad.

Azt állítja, hogy nem ő járt a kisleányok után, hanem azok üldözték őt s bizony a lakására is felmentek autogrammokért és arcképekért.

Ő a természetnek nagy barátja, tehát szereti a fiataloságot. Igaz, hogy néha megismogatta ifjú látogatóit, ez azonban még nem ütközik a büntetőtörvénykönyvbe.

A vádlott sorsát kétségkívül a panaszos leánykák vallomása dönti el. Ezeknek a kihallgatására holnap kerül sor.

Agyonverte haragosát

Felsőbánya, április 28.

Román Vasile parasztagda valami legelőhatár miatt összeveszett Stern Lajos felsőbányai lakossal. Azóta a harag állandó volt közöttük s a több izbeni heves veszekedés még fokozta is egymás iránt érzett gyűlöletüket.

Tegnap a két haragos újra összetalalkozott a mezőn. Régi haragjuk egyszerre kirobbant. Román Vasilenak kapa volt a kezében, amivel úgy ütötte fejbe Sternt, hogy az nyomban összeesett. Stern behalt súlyos sérülésébe. Román megszökött, a csendőrök keresik.

Ha arcbőrét nem akarja tönkretenni,

használjon

nappalra és estére kizárólag

**HIGANYMENTES
GYOGYPUDERT**

Dr. med. László-téle

különleges kozmetikai készítmény

Románában kapható kizárólag:

FARKAS ISTVÁN „Apollo” drogueriájában, Oradea. Naponta postai szétküldés utánvétel.

HIREK

A B. L.

és a fizető vendég

A vendéglátók jelentkezésére
kérdőívetek bocsátunk ma ki

Brassó, április 28.

A B. L. tegnapi számában jelentettük először be, hogy az idén arra vállalkozunk, hogy közvetítő szerepben megszervezzük az erdélyi városok polgárságának falusi nyaralását. Elmondottuk ebben a közleményünkben, hogy összehozzuk azokat a falusiakat, akik a nyári szezon alatt szívesen látnának városi nyaralókat és erre a célra a B. L. számai a jelentkezőknek rendelkezésre állanak.

A fizető-vendég intézményét akarjuk ilyenképpen Erdély területén meghonosítani. A szép fekvésű falu szívesen látja olcsó pénzért a pihenni vágyó városi polgárt és az egymásratalálásban és közéletében a B. L.-nak szerepet kell vállalni.

Ennek a tegnapi felhívásunknak visszhangja még nem lehetett, de egy néhány értékes tanácsot e 24 óra alatt is kaptunk már. Mindenekelőtt arra hívják fel figyelmünket, hogy mi magunk állapítsuk meg azokat a kérdéseket, amelyekre a vendéglátónak jelentkezése alkalmával válaszolni kell. Így pontosabbak és kimerítőbbek lesznek a jelentkezések.

Eppen ezért az alábbi kérdőívet állítottuk össze. Ezt a kérdőívet küldje ki az, aki városi nyaralót a nyár folyamán fizetés mellett vendégül látna és küldje be kiadói hivatalunknak.

A B. L. vendéglátó szelvénye

Kívágni és beküldeni!!

Név

Foglalkozás

Lakóhely (a helység nevét románul és magyarul)

Utolsó posta

Vasúttállomás

Fürödni lehet-e és hol?

Kirándulni lehet-e és hová?

Erdős-hegység van-e a közelben?

Hány szobát akar kiadni?

Hány vendéget éjjel?

Milyen hónapokban, mettől-meddig fogad vendégeket?

Szülők nélkül vállalja-e gyermekek nyaraltatását?

Ha igen, hány gyermeket és milyen korúakat?

Mit kér egy személy után naponta?

Mit kér egy gyermek után naponta?

Hányszori étkezést ad naponta?

MEGJEGYZÉS:

A vendéglátó előfizetési száma (Az előfizetés

szám az Önnek járó B. L. címzésén fel van

tüntetve)

Ezenfelül arra is kíváncsiak a vendéglátók, hogy a B. L. vasárnapi számaiban miképpen jelenik meg az ajálkozások. Egy pár „költött” példát és mintát itt alább közlünk:

X. Y. földbirtokos, Felsőbánya, Szatmármegye. Májustól októberig fogad vendégeket. Gyermeket, lehetőleg lányokat, szülő nélkül is. Két szobát szobája van. Naponta négyszeri étkezést ad. Napi ár felnőtteknek X lej, gyermekeknek Y lej. Kirándulások a Gutin-hegységbe és a nagybányai hegyekbe.

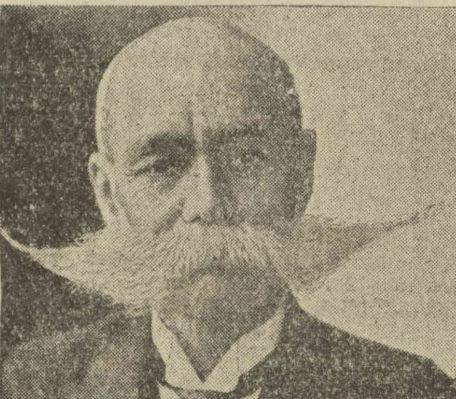
N. N.-né, nyugdíjas özvegye, Deresty,

Brassó megye. Legfeljebb három személy Csakis felnőttek. Napi 3-szori étkezés. Egy szoba. Kirándulás a tömösi szoros hegységeibe. A Tömös-patak mentén. — Csak július, augusztusban. Napi ár: X lej.

Igy néznek majd ki a jelentkezések. A városi nyaraló kiválasztja magának a neki legmegfelelőbb helyet, vidéket és környezetet és közvetlenül ír a vendéglátónak.

Az emberiséget már ezer szempontból osztályozták. Kiséreljünk meg egy ezerégyedik osztályozást és csoportosítást egy egyszerű szóhasználat alapján. Háromféle ember van: aki autóbilit, aki autót és aki kocsi mond. A szegény filozof, aki mint háztartási munkás egy bankárcsaládnál és egyszer nagy kegyesen részt vesz a család gépkocsi-kirándulásán, így dicsekszik el másnap a barátjának: Tegnap autóbiliton ültem! Ennek a járműnek a létezését egyáltalán nem találja természetesnek és magától érthetődőnek; a technika csodáját bámulja benne és megadja neki azt a tiszteletet, amely ennek a boszorkányos járműnek dukál. Ahogy a díjak a miniszter még álmában is kegyelmes urnak szőlja ja és még a felesége előtt sem vetemedik arra, hogy Pistának vagy Lacinak nevezze, a szegény háztartási azzal süvegeli meg az autóbilit, hogy egész terjedelmében kimondja a nevét. Az emberiség másik csoportja az, amely már megbarátkozott az autóbilit létezésével, már bizonyos társadalmi kapcsolatban, udvariassági viszonyban van vele. Nincs saját autóbilitja, de vannak autóbilit tulajdonos ismerősei. Ez a jármű már meglehetősen sokat vesztett az ő szemében misztikus varázsból, már hanyag előkelőséggel, de azért nem minden respektus nélkül ül rajta és autónak nevezi. A harmadik csoport autóbilit tulajdonosokból, soffőrökből és versenyzőkből áll, akik úgy ismerik a járművet, mint a tenyerüket, vállveregetően, jóakarattal lenézéssel bánnak vele és még az idegen szó varázsáról is lemondanak, egyszerűen kocsinak nevezik, mintha holmi brieska vagy csésza volna. Mindhárom csoportnak vannak alosztályai: a stréberek és dörgölődők, akik autóbilit gondolkodnak, de autót, sőt hanyag eleganciával kocsi mondanak. Van végül egy negyedik kategória is, a nyelvészek, akik magyarul gépkocsinak nevezik az autóbilit, de ezek nagyon kevesen vannak és ritkán ülnek autóbilitba.

LEHET PÁLYÁZNI EGY ÚJ REKORDRA

Jelentettük, hogy 75 éves korában meghalt Nagaoka japán generális. Arról volt nevezetes, hogy neki volt a világon a legnagyobb bajusza. A bajusz-világrekorder 75 centiméteres dísz hordott az ajka fölött.

— Milyen idő lesz? A budapesti meteorológiai intézet jelentése szerint változó felhőzet, éjjel gyenge talajmenti fagyok, nappal pedig a hőmérséklet további emelkedése várható.

— A marosvásárhelyi munkakamarához a csiki iparmunkások egy tagja jutott be. Csikszeredáról jelentik: Az iparkamarai választások során Csikmegyében semmiféle érdeklődés nem mutatkozott. Valahogy úgy nézi ki a dolog, hogy az érdekeltek nem sok súlyt fektetnek erre az újabb intézményre. Bizonyára ilyen érdektelenség nyilvánult meg a marosvásárhelyi munkakamara egész területén, mert egyetlen listát fektettek le, melyet megválasztottnak is nyilvánítottak. Most aztán a kamara összehívására került ki, hogy Csikmegyből az ipari munkások képviselőit egyetlen tagot, Gyönös Gyula, csikszeredai nyomdász vették fel, akit már táviratilag esküdtetelre hívtak.

— LEÁNYSZÖVETSÉGI KONFERENCIA. Brassóban 1933. április 30-án és május 1-én Zagoni Anna református egyházkerületi titkár vezetésével leányszövetségi konferencia lesz, melyre szép számmal jelentkeztek a szomszédos vármegyéből is. A konferencia vasárnap délelőtti 10 órakor a református templomban ünnepi istentisztelettel kezdődik, utána előadások és megbeszélések lesznek, a befejezés hétfőn délután 5 órakor lesz. Elszállásról a brassói református Leányszövetség gondoskodik. A konferencia nyilvános, minden konfirmált leányt szíves szeretettel vár a Rendezőség.

— FÉRJE HALÁLÁNAK HETEDIK ÉVFORDULÓJÁN ÖNGYILKOS LETT. Ermi-hályfalváról jelentik: Özv. György Józsefné 46 éves érszalaci asszony az udvarán lévő kúthoz vetette magát, ahol rövidesen megfulladt. Az öngyilkos asszony férjét hét évvel ezelőtt álmában fejszeapásokkal agyonverték. A gyanyó annak idején feleségére terelődt, akit le is tartóztattak, később azonban szabadlábra helyezték. A lelkiismeretfurdalás azonban nem hagyta nyugodni az asszonyt, a ki 7 év után pontosan azon a napon lett öngyilkos, amelyen a férjét meggyilkolták.

Külföldön nagyszerűen bevált ez az olcsó nyaralási rendszer. Semmi akadály sem lehet annak, hogy Erdélybe is meghonosítsuk.

A nyaralás sikere mindössze attól függ, hogy gyorsan jelentkeznek-e a vendéglátók. A május hónap ugyanis arra kell, hogy a levélbeli megállapodások megtörténhessenek, hiszen a legtöbb nyaraló már június elején, vagy legkésőbb június közepén indulni, illetve nyaralni akar.

ABLAK

— HÜTLEN SZERELMESE SZOBAJABAN AKASZTOTTA FEL MAGÁT. Tudósítónk jelenti: Szilágyi Gyula 27 éves érkeserű fiatalember már öt év óta udvarolt egy Farkas Rózsa nevű hajadonnak, az utóbbi időben azonban észrevette, hogy más udvarló is forgódik jóvendőbelje körül, aki szívesen fogadta vetélytárs udvarlását. A szerelmes leány annyira kilitástalannak tartotta helyzetét, hogy öngyilkosságra határozta el magát. Tervét egészen szokatlan körülmények között hajtotta végre. Az éjjeli órákban behatolt a kedvese szobájába s a mestergerendára felkötötte magát. A leány, aki a mozgólodásra világot gyújtott, megrémülve látta a menesztől aláfuggni udvarlója élettelen testét. A leány a látványtól annyira meborzadt, hogy maga is öngyilkosságot akart elkövetni, de hozzátartozói megakadályozták.

— HUNYADMEGYEI HIREK. Déváról jelenti: A villamosáram díjának leszállítása kérdésében a városi tanács és a telep között felmerült véleménykülönbség, úgy látszik, békés uton nem küszöbölhető ki. A jogi vélemény nyilvánítására felkért bizottság javaslataival, folyó hó 25-én délután foglalkozott a tanácsülés, mely javaslat odakonkludál, hogy a temesvári tartományigazgatóság hivatott dönteni afelett, hogy jogában áll-e a városnak a szerződés 26. pontja értelmében leszállítani az áramdíjakat. Kérdéses szakasz szerint kw óránként maximálisan 70 fillér díjat szedhet a telep, ami a mai pénzértékre átszámítva 12 lejnek felel meg. Ezzel szemben a városi tanács hozzájárulásával 1927-ben kw óránként 17 lej áramdíjat állapítottak meg s ez van ma is érvényben. — A dévai törvényszék, Bálna Elena petrozsényi 33 éves munkásnő, kommunista rópiratok terjesztéséért és propagandában való közreműködéséért egy évi elzárásra, 10 ezer lej pénzbüntetésre és öt évi hivatalszűrésre ítélte. — A Zsilvölgyében két nap óta nagy havazások vannak. A nagymennyiségben lehullott friss hó sulya alatt számtalan telefontörzs kidőlt, az utcákon keresztülkaszul a földön hevernek a buzalok.

— A dévai munkakamara választási eredménye. Déváról jelenti: Az ipari alkalmazottak két listája közül, a szocdemek 1-es számú listája 5208 szavazatot, míg a pártokivüli munkásalkalmazottak listája csak 772 szavazatot kapott. Ezek szerint a szocdemek listája teljes egészében megválasztottnak tekintendő.

— ERMIHALYFALVAI HIREK. Tudósítónk jelenti: Az elmúlt éjszaka a nyitott ablakon keresztül ismeretlen tettes hatolt be az itteni zsidó templomba, ahol az összes szekrényzárakat felfeszítette. A betörő, aki nyilván a perselyeket kereste, zsákmány nélkül távozott.

BUZIÁS GYÓGYFÜRDŐ (ROMÁN NAUHEIM)

páratlan szénsavas radioaktív sós-vasas forrásvezékekkel. — Biztos gyógyhatás szervei elhízások, érelmeszesedések szív- és vérkeringési zavaroknál. Vesebaj, vérszegénység, izomcsúsz, hólyag-hurut és kimerülések idegesség esetén. — Női betegség, a változások zavarok, fertőző betegségek, mérgezők nyomán fellépett ideggyógy (Tabes etc.) esetekben a legjobb eredménnyel. Természetes szénsavas sós-vasas fürdők, ivókurák, szakszerű orvosi kezelés, kifűző konyha, elsőrendű szállodák, diétás penziós mérsékelt árakkal. — Új, modern uszoda, naplányos stranddal. Fürdőidény május 15-től október 1-ig. — Prospektust, felvilágosítást szívesen küld.

Muschong Buziási Gyógyfürdő R.-T.

Fürdőigazgatóság BUIÁS, BÁNÁT.

BUDAPEST

Svábhegyi Szanatórium

Speciális kezelések, speciális berendezések

asthma, migrén, szénalázás

belegek részére.

mert a perselyeket megelőzőleg nem a megszokott helyen helyezték el. A nyomozás folytatja. — A kormány Ermi-hályfalván királyi közigazgatási létesítést. A közigazgatási állásért már megindult a versengés, amennyiben eddig több mint 20 ügyvéd nyújtotta be pályázatát. — Ugyancsak megkezdte működését Ermi-hályfalván az újonnan létesített járóbeteg-kórház is, amely jókora megtakarítást jelent a közbesz lakosainak. Eddig ugyanis minden apró-cseprő ügyben Nagykárolyba kellett utazniok.

— CSONTTOLLU MADARAK TAVASZ. SZAL. Kaptuk a következő érdekes levelet: E hó 24-én a háromszékmezei Papole közszéiben gyümölcsös kertem egyik magas körtetáján egy csapat, eddig nem látott, rigó nagyságú madár jelent meg, pusztítva a fa rügyeit. Sikertült közülük lelőni négy darabot. Csak akkor volt nagy a bálmatom, mikor közelről megláttam őket. Tollazatuknak szépsége valószínűleg elragadó. Csonttollu madarak voltak. Röviden ismertetem kinézésüket. Színük vöröses barna, mint a szajkók. Fejükön bóbita van, Homloka és fültája rozsdavörös. Szemsávja és szemöldöke fekete. Evező tollai szintén feketék, melyeknek a külső szélén világos citromsárga foltok, fehér foltokkal váltakoznak. A rövidebb evezők hegyén, a tojónál 4 evező, a himnél 6 evező tollon piros pécsviasz színű pergamenszerű kinövés van. Ezeket a piros kinövéseket nevezik csonttollaknak. A farktollak szintén feketék s félkör alakban szintén sárga szalagban végződnek. Hangjuk nyöszörgő-fájdalmas, mintha azzal is elárulnák, hogy elvesztették otthonukat. Ugyancsak mint rikaságot említem meg, hogy e hó 15-én a park partján löttem egy éjszinkék szintű jégmadarat, mely eddig szintén nem fordult elő a vidékünkön soha és egy hajnal madarat, mely szintén nagy ritkaság. Papolez, 1933. április hó 25-én. Kiváló tisztelettel: Bede Sándor, igazgató.

— BANSÁGI HIREK. Tudósítónk jelenti: A temesvári törvényszék most tárgyalta Jancu Jon kisodai szolgaleány ügyét, aki Cionca Pavel nevű gazdáját ez év január 2-án hat késszurással meggyilkolta. A törvényszék a gyilkos leányt 5 évi súlyos börtönbüntetésre ítélte. — Ugyancsak most foglalkozott a törvényszék Kindl Henrik és Kóródi János fiatal klopódiák gazdálkodók ügyével is. A két gazda az elmúlt évben, június 3-án, az éjjeli órákban behatolt Gehl János ottani gazdálkodó tanyájába. Történetesen csak a gazda 17 éves lánya volt otthon, aki ellen mindketten erőszakot követtek. A törvényszék Kindl 9, Kóródit pedig 4 hónapi fogházbüntetésre és 40 ezer lej kártérítés megfizetésére ítélte. A büntetés kitöltését három évre mindkettőjük-nél felfüggesztették.

— SALZER GERDA TANCCSOPORTJA a múlt héten osztatlan sikert aratott gyönyörű tánc- és pantomim-mutatójával. A csoport befejezte erdélyi turnéját, amely szintén a legnagyobb siker jegyében folyt le és április 30-án, vasárnap, megismétli Brassóban premiműsorát: délután 4 órakor (20–40 lejes jegyek) és este fél 9 órakor (30–80 lejes jegyek).

— A CHLORODONT SAJÁZ TELJESEN KONCENTRÁLT és pompásan üdítő borsmentát ízű, mint a híres Chlorodont fogkrém. Próbá meggyőző.

— MAROSMEGYEI HIREK. Tudósítónk jelenti: Voda János 23 éves várvízi legény 1932. őszén örökségi ügyből támadt harag következtében agyonlötötte Voda Péter nevű nagyapját, majd az aggasztó segítségére siető nagybátyját is meggyilkolta, sőt a kettős gyilkosság betetőzésésképpen a házát is rájuk gyújtotta. A törvényszék az elvetemedett legényt annak idején életfogytiglani fogházbüntetésre ítélte. A marosvásárhelyi Tábla felbontás folytán most foglalkozott az ügygel és helybenhagyta a törvényszék ítéletét. — Bendes Sándor 54 éves felalúi gazda felakasztotta magát. Bendesnek egy 70 ezer lejes váltóadósága volt, amit nem tudott idejében kiegyenlíteni s így a váltót megóvatolták. A gazdát annyira elkésztette ez a körülmény, hogy végzett magával.

SPORT

Szeptember 24-én lesz a magyar-román mérkőzés

Bukarest, április 28

A szövetségi tanács legutóbbi ülésén foglalkoztak a romániai labdarúgás ezévi nemzetközi programjával, melyről megállapíthatjuk, hogy meglehetősen szegényes.

A Balkán-Kupa mérkőzéseinek programját már régebb megállapították június 3 és 11-ike közti időpontra. E mérkőzések ügyében azt a fontos döntést hozták, hogy

a román válogatott csapatot ezután nem Luchide Oktáv, nem válogató bi-

zottság, hanem maga a szövetségi tanács fogja összeállítani.

(Valószínűleg azért, hogy többen legyenek azok, akiket majd szidhatnak.)

A román-lengyel mérkőzés revansának idejét július 16-ra tűzték ki. E mérkőzés valószínű színhelye Krakó.

A középeurópai Amatőr-Kupa mérkőzéseinek időpontját is megállapították. — Szeptember 24-ikére tervezik a magyar-román, október 29-re a cseh-román válogatott mérkőzést.

A magyar vízipólós második garnitúra 11:0 arányban győzött Münchenben

München, április 28.

A németországi turán levő magyar vízipólóifjúsági csapat második mérkőzésén az elsőnél nehezebb feladat elé állították. Dél-németország válogatottját állították vele szembe, azonban az utánpótlás csapata ezúttal is fölényesen győzött. Jól nagyobb gólaránnyal, mint első nap.

A csapat Gyulai, Földes—Laki. Hazai—Rajki—Brandy—Bozsi összeállításban vette fel a küzdelmet a délnémetekkel. A

mérkőzés elejétől végig a magyarok nagy fölénye jegyében zajlott le, a németek alig veszélyeztették Gyulai kapuját. A közönség óriási ünneplésben részesítette a győztes csapatot. A mérkőzésről a müncheni rádió helyszíni közvetítést adott.

A magyar csapat a müncheni mérkőzés után Augsburg város válogatottja ellen játszott és természetesen ismét győzött, ezúttal 9:4 arányban. Az eddigi gólarány 28:5.

Brassó vasárnapi sportprogramja

Brassó, április hó 28

Négy elsőosztályú, két másodosztályú és egy barátságos mérkőzés kerül lebonyolításra vasárnap és hétfőn a brassói Olympia-pályán.

Vasárnap délelőtt 10 órakor az ACFR—Victoria elsőosztályú bajnoki mérkőzést játsszák általános 10 lejes helyárok mellett. A vasutascsapat könnyű győzelme várható. Délután 1 órakor az IAR—Ivria mérkőzés kerül sorra. Tavaly a

repülőgépgyáriak 8:0 arányban győztek, az idén nincs ilyen nagy különbség a két csapat között. 5 órakor a BMTE—Olympia mérkőzés kezdődik. Az ősszel egy góllal a munkások győztek, most is nyílt a küzdelem.

Hétfőn délután 1 órakor és 3 órakor két másodosztályú bajnoki mérkőzés kezdődik. A Suburbium—Venus és a Glo-

RAKETT-HUROSZÁS

SELYEMHURRAL . . . 220 lej

ANGOL BÉLHURRAL már . . . 270 lej! 161

Videknek 24 órán belül a beküldött ütiöket postázom

TRITSCH, Sportáruház, BRASSÓ, Str. V. Mihai (Kolostor-utca) 20. sz.

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vastag betűkből 12 lej. Vasárnap: 7,50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyzeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Gyönyörű, új kézimunka dupla ágyterítő olcsón eladó. Cim 11059. szám alatt a kiadóban.

GAZDASÁGI GÉPEK, cséplő, herefejtő, arató, eladók. Érdeklődni Szini Andor, Tg.-Săcuesc. 11071

ELŐPÁTKA GYÓGYFÜRDŐ IGAZGATÓSÁGA az irodájában Előpátkon 1933. MÁJUS 7-én d. e. 10 órakor megtartandó árverésen haszonbérbe adja A KÁVEHAZ-ETTEREM, VALAMINT CUKRASZDAHELYISÉGET. 11072

BIRI NENI szakácskönyve egyetlen háztartásban sem nélkülözhető. Ára kötve 100 LEJ. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvosztályától.

Eladó 250.000 drb. 3 éves szép luczfenyő csemete, Mersing et Lessel gőzfűrés, Sibiu.

Belváros közepén emeletes ház eladó. Cim 11073. sz. alatt a brassói kiadóban.

Állást keres

Ládamester fatisztviselő, nőtlen, jó referenciákkal állást keres. Cim 11080. szám alatt a brassói kiadóban.

Állást nyer

Keresek 1 és 3 éves gyermek mellé megbízható aszszonyt, vagy leányt, aki a háztartásban is segítkezn. Cim 11064. szám alatt a kiadóban.

Elsőrangú polgári vendéglő megnyitásához tőkével rendelkező társat keresek. Biztosítva 30—40 abonáns. Ajánlatokat „Luculus” alatt Rudolf Mosse-hez, Ploesti. 11075

FIA TALOK tanácsadója. Szerelmi levelező, kiegészítve a társaság illemszabályaival. Bélyegnyelv, virágnyelv. stb. Ára színes borítólappal 30 lej.

Minden ember annyit ér, ahány nyelvet tud!

FRANCIA NYELVKÖNYV, kulccsal és ige-
ragozási táblával. Írták: Dr. Hegedüs és
dr. Latzkó. Ára kötve 144.— lej.

ANGOL NYELVTAN, kulccsal együtt. Írta:
dr. Latzkó H. Ára kötve 144.— lej.

NÉMET NYELVTAN. Írta: Altai R. Kezdők-
nek kulccsal. Kezdőknek I. rész 144.— lej.
Haladóknek II. rész 210.— lej.

OLASZ NYELVKÖNYV, kulccsal. Írta: dr.
Honti R. Ára kötve 144.— lej.

Fenti könyvek a kiejtés megjelölésével, ma-
gántanulásra igen alkalmasak.

Kapható a **Brassói Lapok Könyvosztályában**

Felelősszerkesztő: Kocsis Béla

Schidlof dr.: „1000” szó

gyakorlott módszere világnyelveknek magán-
uton való tanulására. Szakértségek véleménye
szerint Schidlof dr. módszere a magántanul-
ást teljesen új mederbe terelte. Kapható:

Német nyelvtan, vászonkötésben 180.— L

Francia nyelvtan „ 180.— L

Angol nyelvtan „ 180.— L

Olasz nyelvtan „ 240.— L

Spangol nyelvtan „ 240.— L

Mezőgazdasági
GÉPEKET
és eszközöket

gyárt és szállít:

RIEGER ANDRAS R. T.
SIBIU — NAGYSZEBEN

Magyarnyelvű nagy képes árjegy-
zéket megkeresésre bárkinek in-
gyen küldünk.

AZ ÉRELMESZESEDÉS
GYÓGYÍTÁSA ÉS KEZELÉSE

Írta: DR. BUCSÁNYI GYULA e. ü. tanácsos,
főorvos. — Ára 45 lej. — Kapható a Brassói
Lapok Könyvosztályában, Brassó.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. DAVID
GYÖRGY féle nagy

KÉZI SZÓTÁR

Részenként több mint 24 ezer címszót tar-
talmaz. Román—Magyar rész 60.— II. Ma-
gyar—Román rész 60.— a két rész együtt
kötve egész vászon kötésben 150.— lej; diszes
félbőr kötésben 240.— lej

LILIPUT ZSEBSZÓTÁR

2 rész ára 60.— lej

Kapható minden könyvkereskedésben. Kiadta a
BRASSÓI LAPOK KÖNYVOSZTÁLYA

ria—Sparta mérkőzéseket játsszák le, 3
órákor barátságos mérkőzést játszik az
ACFR és a BMTE. Reméljük, hogy az
előbb barátságos lesz.

Rövid sporthirek

Smith és Simaika amerikai műugró-
világbajnokok Budapestre érkeztek, ahol
a Császár-fürdő uszodájában bemutat-
ják gyakorlatukat.

Az osztrák válogatottban változás ál-
lott be. Meisl Hugó Hiden kapus helyé-
be, (aki nemrég vakbéloperáción esett át)
Platzert tette be a csapatba. A közép-
fedezet Smistik nem jött teljesen rendbe
emiatt a fedezetsort a következőkép-
alakította át: Braun—Mock—Gall.

A magyar válogatott csapat tartalék-
jai: Háda, Györy, Pusztai és Keszei II.
A két utóbbi amatőr.

A temesvári egyesületek rendezték a
Szeged FC-vel szemben fennálló tartozá-
saikat s így a vasárnap—hétfői mérkő-
zéseket a PLASZ engedélyezte.

Xifando bíró nem vállalja a NAC-Ve-
nus mérkőzés levezetését.

A magyar-osztrák mérkőzésre kiadott
40.000 jegy az utolsó szálig elfogyott. A
Touring Club 403 autóján 1053 ember
jött Pestre, ezenkívül még mintegy 6000
idegenállambeli érdeklődő is.

Szerkesztői üzenetek

B. B. Temesvár. Hetipiac Brassóban pénteken
van. — „Székely becsület”. Nem tudjuk,
hogy volna-e valami díj kitűzése annak szá-
mára, aki gyalog körüljárja a földet, de nem
is fontos. Ha Önök tényleg körüljárják a föld-
det megtalálják a számításukat — nagyjából
nélkül is. Könyvet írnak róla, riportokat,
interjút adnak, előadásokat rendeznek, stb.
Ezek mind pénzt hoznak. De vajon sikerül
az ilyesmi? Kibírják? Megbirkóznak vele?
Mindenesetre szerencsés utat és valószínűleg
az utóból értesítsék általunk a Székelyföldet,
hogy fiai hol és merre járnak. — D. A., Ma-
nises, Valencia. Nagyon messze vagyunk egy-
mástól. Állandó értesítést éppen ezért nem
használhatunk. Ha egyszer-mászor lenne va-
lami mondanivalója Erdélyországról részre,
mondja el. Szívesen látjuk. — Dr. B. I. A.
rokkant tisztek törvényét a szenátus utolsó
husvét előtti ülésén megszavazta. Megjelent a
Monitorulban is. 2. Szerkesztőségi állásfoglalás
volt és így a cikk szerzőjének nincs külön
jelentősége. — Elbáloztas. Nagyon kedves és
ügyes kis novella. Erős megfigyelő képessége
és igen mély lélekbuvárkodást árul el, de
sajnos, olyan kezdetlegesen van megírva,
hogy közölni nem lehet. Arra nem vállalko-
zunk, hogy átirjuk. A stílusban több gondot
és Ön még egész ügyes dolgokat is fog írni.
Az Ifjúság rovatunkat abban az időben Nagy
Karola szerkesztette. Mint Ön is bizonyára
tudja, ez a szeretett fiatal munkatársunk né-
hány héttel ezelőtt meghalt. — L. S., Buka-
rest. A cikknek reklám ize van. Ha nem is
egyéni, de kollektív reklámcélt is szolgál. Le-
het erről a témáról írni, de nem reklámsze-
rűen. — B. B., Székelyudvarhely. A Bata
csehszlovákiai cipőgyár romániai lerakatainak
címe: Bata S. A. R., București, Str. Poincare
51. Képviselése van még Romániában a párisi
Hutchinson cégnek is. Ezt a céget a dr. Ernest
Hiller et Eugen Berger cég képviseli. Címük:
Temesvár, Bul. Reg. Ferdinand 7. Ez a cég
azonban csak gummitalpu cipőket és sárcipő-
ket importál. Más külföldi cipőgyárnak Ro-
mániában nincs lerakata. — K. R., Vaslui. A
B. L. husvét száma 24 oldalos volt. — 38.023
számu előfizető. Franciaországban híresebb
kerékpárgyár a Peugeot és az Autocar. Ha
több címre van szűkség, forduljon a Foire
Internationale de Lyon címre, Lyonba. Bár-
milyen francia címet azonnal és díjtalanul
megadnak. Megkaphatja valamennyi francia
kerékpárgyár címét is. — Cs. A., lakatos, Gi-
gesti. Gépkészítő vizsgát az Inspectoratul In-
dustrial, Braşov tart, de tanfolyam nincs. Ma-
gántanfolyam van és annak vezetője: Pap
Péter, Braşov, Malom-utca 5. Irjon az Inspék-
torátusnak és kérdezze meg, hogy a legköze-
lebbi vizsgát mikor tartják.

HIRDETMÉNY

A brassói Önkéntes Tűzoltóság 1933
évi május 6-án, szombat este 8 órai kez-
dettel tartja rendes évi közgyűlését a
helybeli tűzoltóaktanya üléstermében a
szokásos napirenddel, mégpedig: évi je-
lentés, pénztári jelentés, költségeloirány-
zat stb. Amidőn az összes rendes és pá-
toló tagok erre a közgyűlésre tiszteltetés-
mel meghívattak, egyúttal tudomásukra ho-
zatik, hogy alapszabály szerint a zá-
radékok és a költségeloirányzat 8 nap-
al a közgyűlés előtt annak megtartásá-
ig a tűzoltóaktanya irodájában a jog-
sultak által betekintheők.

A Főparancsnokok

Kiadó, lap- és nyomtatványadós: Lap- és Könyvkiadó R. t. Brassó—Brassó.